

Saugokimės erkės įkandimų!!!

Erkių gali būti visur – ne tik miške, bet ir jūsų namo kieme, paežerėje. Kadangi erkė įsisiurbia neskausmingai, daugiau nei pusė susirgusiųjų teigia iš viso jos nepastebėję. Ligos sukėlėją per seiles dažniausiai perduoda įsisiurbusi erkė pirmosiomis įsisiurbimo minutėmis. Lietuva yra endemišė zona erkėms, todėl miškuose, parkuose, sodybose yra didelė tikimybė užkrėsti. Pirmieji erkinio encefalito simptomai pasireiškia praėjus 3-30 dienų po užkrato patekimo į žmogaus organizmą. Pirmosios ligos fazės požymiai: karščiavimas, kaulų, raumenų, galvos skausmai. Po jos būna tariamo pasveikimo periodas, trunka apie savaitę. Vėliau liga atakuoja vėl. Antroji ligos fazė išsivysto apie 30 proc. užkrėstų asmenų, t.y. atsiranda centrinės nervų sistemos pažeidimo simptomų.

LIGA PALIEKA PĖDSAKŲ VISAM GYVENIMUI

Erkinis encefalitas pažeidžiantis centrinę nervų sistemą, gali pasireikšti trejopai: meningitine, encefalitine ir mielitine formomis.

Meningitinė erkinio encefalito forma diagnozuojama tada, kai nustatomi tik smegenų dangalų pažeidimo požymiai: galvos skausmas, pykinimas ir/arba vėmimas, sprando raumenų sustingimas.

Encefalitinė forma diagnozuojama, kai nustatomas smegenų pažeidimas, sukeltas ligoniui sąmonės, orientacijos, mąstymo, kalbos sutrikimų, taip pat atsiranda nevalingas drebulys, sutrinka pusiausvyra ir koordinacija, atsiranda traukulių ir kitų nekontroliuojamų sutrikimų.

Trečioji erkinio encefalito forma – mielitinė – pažeidžia nugaros smegenis, nervus ir nervų šakneles. Šios formos encefalitas dažniausiai pasireiškia rankų arba pečių juostos raumenų susilpnėjimu.

KAIP SAUGOTIS?

- Vakcina gali apsaugoti nuo erkių platinamo encefalito, tačiau nuo Laimo ligos skiepų nėra. Lietuvoje sergamumas erkiniu encefalitu yra vienas didžiausių. Kadangi gydymo nuo erkinio encefalito nėra (tik simptomų malšinimas), o ligos pasekmės gali būti liūdnos, skiepytis reikėtų.
- Imunitetas erkiniam encefalitui susidaro per porą savaitių pasiskiepijus dviem skiepo dozėmis, tačiau laikui bėgant jis silpsta, todėl reikalingi pakartotini skiepai: antras – praėjus trims mėnesiams nuo pirmojo, trečias – praėjus metams nuo antrojo, vėlesni – kas trejus-penkerius metus.
- Nupjaukite žolę prie namų, vaikų žaidimo aikštelėse, nuo takų.
- Leisdami laiką gamtoje, eidami į mišką, pasirūpinkite erkes atbaidančiomis priemonėmis – repelentais – ir tinkama apranga: dėvėkite šviesius drabužius, kurie

dengia rankas ir kojas. Taip lengviau pastebėsite ropojančias erkes. Kelnių galus sukiškite į kojines, užsidėkite galvos apdangalą.

Nenaudokite termiškai neapdoroto karvių, ožkų pieno ir jų produktų.

Pabuvę gamtoje atidžiai apsižiūrėkite visą kūną: paausius, pakinklius, kirkšnis, pažastis, sprandą... Gerai išišukuokite plaukus, nusiprauskite po dušu ir persirenkite. Vilkėtus rūbus būtinai išskalbti aukštoje temperatūroje.

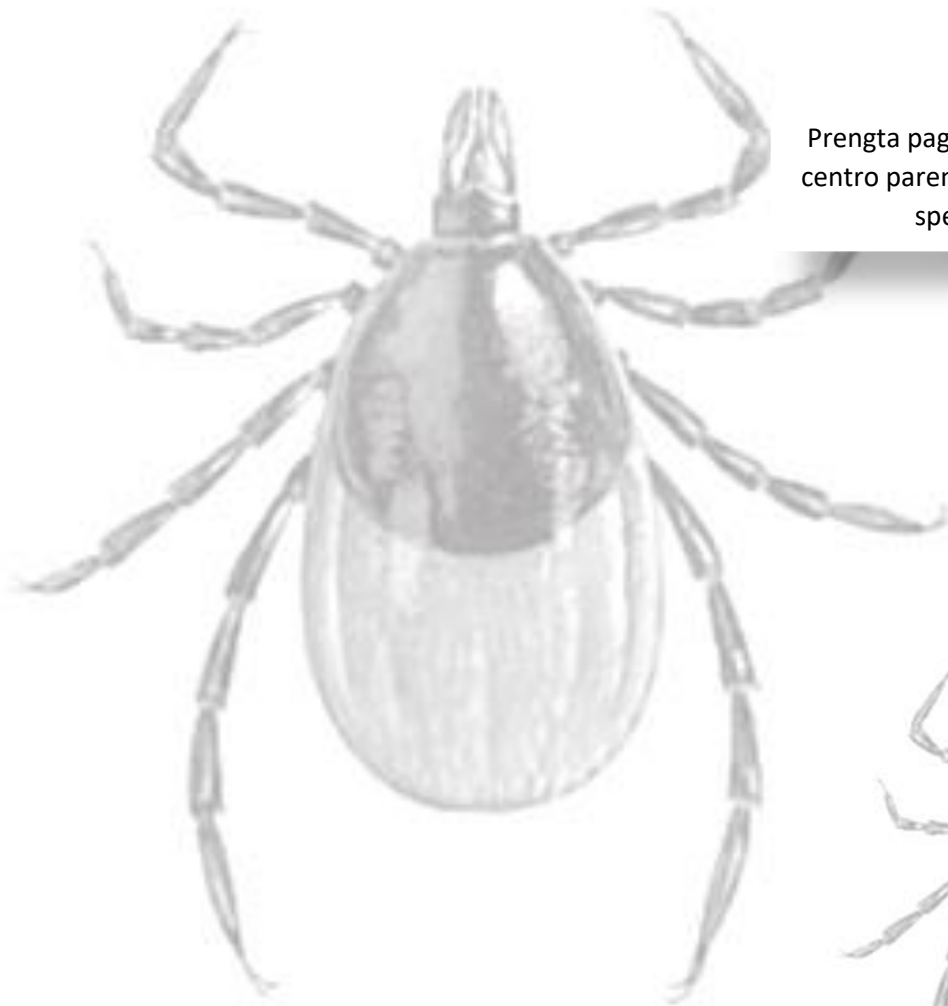
KĄ DARYTI ĮSISIURBUS ERKEI?

Erkę geriausia ištraukti pincetu. Traukti reikia atsargiai, stengiantis, kad neatitrūktų parazito galvutė. Nepanikuokite, jei galvutė vis dėl to atitrūko. Tokiu atveju, sterilia adata ištraukite erkės likučius. Jei nepavyko pašalinti, nesijaudinkite, laikui bėgant jie patys pasišalins iš organizmo.

Ištraukę erkę įsisiurbimo vietą dezinfekuokite spiritu arba jodo tirpalu, o rankas nusiplaukite.

Prengta pagal medicinos diagnostikos ir gydymo centro parengtą medžiagą, visuomenės sveikatos specialistė, Simona Gelžinienė

